

VÁROS ALPOLGÁRMESTERE

2051 Biatorbágy, Baross Gábor utca 2/a • Telefon: 06 23 310-174/213 mellék
Fax: 06 23 310-135 • www.biatorbagy.hu

ELŐTERJESZTÉS

Chemez Árpád hagyatékának feldolgozásával összefüggő kérdésekről

Chemez Árpád hagyatékának feldolgozásával összefüggő kérdésekről Biatorbágy Város Önkormányzatának Oktatási és Kulturális Bizottsága 2017. április 19-i ülésén tanácskozott legutóbb, s az 54/2017. (IV. 19.) határozatában többek között azzal a lényegi javaslattal élt, hogy kezdődjenek tárgyalások Chemez Farkassal, Chemez Árpád hagyatékának örökösével a hagyaték feldolgozásával kapcsolatos jogi, szervezési, pénzügyi, műszaki és felelősségi kérdésekről. Tovább javasolta, hogy a Biatorbágyi Értéktár Bizottság tegyen javaslatot további hagyatékoknak a helytörténeti gyűjteményben való elhelyezésére, beleértve a feldolgozásukhoz szükséges eljárás lefolytatását. Valamint a Juhász Ferenc Művelődési Központtal is egyeztetve jelölje meg a helytörténeti gyűjtemény lehetséges helyét.

A téma előzményeként Biatorbágy Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 206/2010. (12. 9.) Öh sz. határozatában kimondta, hogy Biatorbágy Város Képviselő-testülete Chemez Árpád tárgygyűjtemény hagyatékának feldolgozását közművelődési szempontból fontosnak tartja és elvben támogatja a Chemez-család törekvéseit (előzetes egyeztetések kezdeményezését, szakértő bevonását a hagyaték rendszerezéséhez), a gyűjteménynek (vagy egy részének) a közeljövőben létrehozandó helytörténeti múzeumban való elhelyezhetősége érdekében.

Ezt követően a hagyaték egy része fa konzerválási munkálatokon esett keresztül Kalácska Róbert, a Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága régész-muzeológus munkatársa szakmai felügyelete mellett, s a továbbiakban az önkormányzat segítségével a hagyaték többi részétől elkülönítve került elraktározásra.

2012 tavaszán egy Chemez Farkas felkérésére készült farestaurátori szakvélemény készült, amely a korábban nem konzervált fa tárgyak fertőtlenítési és szilárdítási anyagköltségét 384.810 forintban összegezte. A szakvélemény munkadíját, a járulékos munkák és a szállítás költségeit, valamint a munkálatok rezsi díját nem tartalmazta.

Ezt követően a Közművelődési Ifjúsági és Sport Bizottság a témát újra napirendre vette, de miután a benyújtott szakvélemény költségviselési igényei és további költségvonzatai tisztázatlanok voltak, érdemben nem tárgyalta a kérdérről. További pontosítások, egyeztetések lefolytatását látta szükségesnek.

A hagyaték további sorsával kapcsolatban ezt követően érdemi változások relatíve hosszabb ideig nem történtek, minek két fő oka volt. Egyfelől az önkormányzat nem rendelkezett olyan ingatlannal, amelyben a hagyaték méltó elhelyezését és közgyűjteményi bemutatását biztosítani tudta volna. Másfelől a hagyaték kezelője sem tett érdemi lépéseket erre vonatkozólag.

A téma újragondolását az a tény tette lehetővé és indokolttá, hogy az önkormányzat az időközben tulajdonába került Nagy utca 29-31-33. szám alatti ingatlanokra hasznosítási

tervet készítettett, mely tanulmányterv a Nagy utca 29. szám alatti ingatlant, részben közgyűjteményi bemutatóhely funkcióval ellátni javasolta.

A 2017 januárjában az Égigérő Lándzsás Útifű Egyesület és Chemez Farkas részéről „Chemez Árpád magángyűjtemény” címmel az önkormányzathoz érkezett beadvány leírta a hagyaték akkori állapotának főbb jellemzőit és felvázolta feldolgozásának és hasznosításának egyik lehetséges útját-módját. 1.100.000 Ft kiállítás tervezés és kivitelezés + leltározás és nyilvántartási rendszer elkészítése 880.000,- Ft (a gyűjtemény megjelölt becsült darabszáma 1.600 darab x 550,- Ft/tétel) mindösszesen: 1.980.000,- Ft költségvonzattal.

A Biatorbágyi Értéktár Bizottság (ÉTB) 2017. február 15-ei ülésén, Chemez Farkassal, Chemez Árpád hagyatékának örökösével közösen áttekintette a hagyaték ügyét és javaslatot tett a feldolgozás menetére. Mivel nagy mennyiségű tárgyról van szó, első lépésként a bizottság egy szakértő által elvégzett válogatást tartott szükségesnek, amelynek eredménye alapján lehetne majd meghatározni azoknak a tárgyaknak a körét, melyek egy később létrehozandó helytörténeti gyűjteményben kaphatnak helyet. Javasolta továbbá, hogy biztosítani kell a kiválogatott tárgyak megfelelő raktározását és őrzését, állaguk megóvása érdekében. Az ÉTB véleménye szerint a gyűjteménybe ajánlott tárgyak szakszerű leltározását követően kerülhet sor konzerválásukra, szükség esetén restaurálásukra. Az ÉTB javasolta, hogy a tárgyakról készüljön fotó dokumentáció is. E folyamattal lezárulna a Chemez-hagyaték feldolgozásának első szakasza.

Ezt követően az OKB ismét napirendre vette a témát. A továbblépés érdekében két fontos részkérdés tisztázását tartotta fontosnak.

- a) a gyűjtemény feldolgozásával kapcsolatos technikai, jogi, pénzügyi és felelősségi kérdések tisztázását a hagyaték tulajdonosával;
- b) a későbbi bemutató és/vagy kiállítóhely kijelöléséről való képviselő-testületi döntést.

Az a) pont tekintetében a továbbiakban Dr. Vass Erika néprajzkutató szakértő kapott megbízást az önkormányzattól, aki megtekintette, valamint fotó dokumentálta (a fizikailag hozzáférhető részét) a jelenleg három különálló helyszínen – melyből kettő önkormányzati ingatlan - tárolt hagyatékot, s az előterjesztés mellékleteként csatolt előzetes szakvéleményt készítette el.

Az ÉTB munkaterven kívüli ülés keretében szintén helyszíni szemlén járta végig a hagyatékot és a gyűjteményt, majd az előterjesztés mellékletét képező beszámolót és javaslatot tette.

A b) pont tekintetében az alábbi lehetséges megoldások körvonalazódtak, amelyekről azonban a folytatásban testületi döntés nem született:

- a Nagy utcai ingatlan együttes hasznosítási koncepcióterve szerint a Nagy utca 29. alatti ingatlanban később kialakítandó bemutatóhely;
- az új városközpont koncepciójában egy új könyvtár és az ahhoz kapcsolódó u.n. „tudástár” kialakítása, bemutató helyként;
- Chemez Farkas szóbeli felajánlása:
Idézet az OKB jegyzőkönyvéből: „Chemez Farkas: Van egy elképzelésük a családdal. Van egy új, bejegyzett egyesületük, s megpróbálnának pályázni arra, hogy

a házat (értsd: Szabadság út 1. sz. alatti Chemez-ház) föl lehessen újíteni. Azt a házat felajánlja, ezután neki csak egy kis részre lenne ebből szüksége. Ha esetleg az Önkormányzattal is közösen egy ilyen pályázatot ki tudnának dolgozni, hogy ezt felújítsák ilyen célra, akkor nem az Önkormányzattól kérne erre pénzt, Nagyapját 20 éve megkereste a budakeszi polgármester, aki két parasztházat ajánlott fel, hogy a gyűjteményét múzeumnak berendezi és kiállítja, de a nagyapja ezt Biatorbágyon szerette volna. Őt pedig most kereste meg valaki, hogy, az Északi-középhegységben egy kastélyban csak a nagyapa tárgyait állítanak ki, de ő is Biatorbágyon szeretné, hiszen nagyon sok helytörténeti vonatkozása is van. A legszebb az lenne, hogy az ő házában volna.”

Időközben 2019. februárjában az ÉTB elnöke jutott a Chemez család egyik tagjától Chemez Bálinttól annak a szóbeli – ezidáig mindenki által másként tudott - új információnak a birtokába, miszerint a jelenleg három helyen tárolt hagyaték és gyűjtemény együttes tulajdoni viszonyai nem egyértelműek. Annak nem Chemez Farkas a kizárólagos tulajdonosa, kezelője.

A tisztánlátás és a helyzet végleges tisztázása érdekében 2019. február 19-én az előterjesztés mellékletét képező levéllel fordultam a Chemez család tagjaihoz, melyben azt kértem, hogy március 6-ig írásban legyenek szívesek egyeztetett, egybehangzó szándékaikat írásban megküldeni az önkormányzat számára a további együttműködés meghatározásának előfeltételeként.

A megkeresésre egyedül Chemez Istvántól érkezett reakció, amelyből megtudható, hogy a hagyaték és gyűjtemény Chemez Árpád személyes alkotásaiból álló része az ő kizárólagos tulajdonát képezi, és azon daraboktól nem áll szándékában megválni. E tárgyaktól hamarosan a művelődési házban időszakos kiállítás nyílik.

A Chemez család többi tagjától semmilyen reakció nem érkezett a megkeresésére.

A fentiekben részletezett előzményekből az jól érzékelhető, hogy mind a hagyaték szakszerű feldolgozása, rendszerezése, restaurálása, mind a lehetséges bemutatóhely kialakítása komoly anyagi ráfordítást igényelne a továbbiakban a város részéről. Ugyanakkor a hagyatékkal és gyűjteménnyel kapcsolatos jogi, pénzügyi és felelősségi kérdések továbbra sem tisztázottak teljes körűen.

Kérem, a tisztelt képviselő-testületet, hogy a Chemez hagyaték közcélú bemutatására vonatkozóan határozzon a további feladatokról.

Biatorbágy, 2019. április 11.

Varga László alpolgármester

Határozati javaslat

„A”

Biatorbágy Város Önkormányzatának

...../2019. (IV. 25.) számú határozata

A képviselő-testület megtárgyalta a Chemez Árpád hagyatékának feldolgozásával összefüggő kérdésekről szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

A hagyaték közcélú bemutathatóvá tételével kapcsolatban további feladatokat jelöl meg:

.....
.....
.....
.....

A megjelölt feladatok elvégzésének forrásaként forintot a város 2019. évi költségvetésének terhére, a szánt feladatok költségei között biztosítja.

Felelős:

Határidő:

A végrehajtást végzi:

Határozati javaslat

„B”

Biatorbágy Város Önkormányzatának

...../2019. (IV. 25.) számú határozata

A képviselő-testület megtárgyalta a Chemez Árpád hagyatékának feldolgozásával összefüggő kérdésekről szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozta:

- 1) A hagyaték és gyűjtemény közcélú bemutathatóvá tételével kapcsolatos eddig elvégzett feladatokról szóló előterjesztést, mint beszámolót elfogadja.
- 2) Költségvetési források és a hagyaték és gyűjtemény örököseinek együttes, tevőleges együttműködési szándékának hiányában, valamint a hagyaték és gyűjtemény teljeskörű tulajdonjogi tisztázatlansága miatt nem kíván az ügyben további lépéseket tenni.
- 3) A hagyaték és gyűjtemény önkormányzati ingatlanokban tárolt részeit kéri, hogy a tulajdonosok 2019.-ig saját költségükön szállítsák el.

Felelős:

Határidő:

A végrehajtást végzi: